

OGŁOSZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 24 lipca 2009 r.

w sprawie wykazu produktów tradycyjnych znajdujących się na liście produktów tradycyjnych

Na podstawie art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 68 oraz z 2008 r.

Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1368) ogłasza się wykaz produktów tradycyjnych znajdujących się na liście produktów tradycyjnych, stanowiący załącznik do ogłoszenia.

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Marek Sawicki

Załącznik do ogłoszenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 24 lipca 2009 r. (poz. 64)

WYKAZ PRODUKTÓW TRADYCYJNYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA LIŚCIE PRODUKTÓW TRADYCYJNYCH*

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Sery i inne produkty mleczne

Ser zgorzelecki

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Świnka pieczona po zaciszańsku

**Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce
(przetworzone i nie)**

Ogórki konserwowe ścinawskie

Ogórki kwaszone ślązańskie

Kapusta kwaszona ślązka

Produkty rybołówstwa, w tym ryby

Karp milicki

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Begle

Chleb gogołowicki

Ciasto z kruszonką z Ziemi Kłodzkiej

Miody

Miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich

Wielokwiatowy miód z Doliny Baryczy

Sudecki miód gryczany

Sudecki miód wielokwiatowy

Gotowe dania i potrawy

Keselica/kysielnica/kysylycia

Śląskie niebo

Czarne gołąbki kruszeńskie

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Juha — kompot z suszonych owoców

Wino śląskie

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Sery i inne produkty mleczne

Kajmak

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Półgęsek, znany też jako półgąsek albo pierśnik

Biała kielbasa w stoiku

**Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce
(przetworzone i nie)**

Powidła śliwkowe z Doliny Dolnej Wisły

Sok z kapusty kwaszonej

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Mace borowiackie

Chleb z makiem ze Stolna

Miody

Miody z rejonu Dolnej Wisły

Gotowe dania i potrawy

Żur kujawski

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Dzięgielówka

Nalewka dereniowa

Nalewka z czarnej porzeczki

Nalewka z kwiatów głogu (bulimączka)

Nalewka orzechowa

Księżycówka z Kujaw

Piwo nakielskie jasne

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Kaszanka nadwieprzanka

Kielbasa nadwieprzańska

Kaczka czarna nadziewana

Baleron nadwieprzański

Boczek nadwieprzański

Polędwica nadwieprzańska

Szynka nadwieprzańska

**Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce
(przetworzone i nie)**

Ogórki kiszane kraśnickie

Kapusta kwaszona kraśnicka

Gruszka suszona kraśnicka

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Pieróg (Piróg) biłgorajski dawniej zwany „krupniakiem”

Sękacz podlaski

Marchwiaki z makiem

Racuchy z makiem

Pieróg gryczany

Kodeński chleb razowy żytni

Cebularz lubelski

Gryczak janowski

Gryczok godziszowski

Oleje i tłuszcze (masło, margaryna itp.)

Olej Świąteczny Rostoczański

Olej rzepakowy

Olej lniany

Miody

Miód fasolowy odmianowy z nektaru kwiatów fasoli
tyczkowej „Piękny Jaś”

Miód malinowy

Miód gryczany godziszowski

Miód gryczany z Lubelszczyzny

Miód rzepakowy z Rostocza

Nadwieprzański miód lipowy

Nadwieprzański miód wielokwiatowy

Gotowe dania i potrawy

Parowańce z serem

Parowańce z kaszą jaglaną

Pierogi nowodworskie

Zawijas nasutowski

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Miód pitny dwójniak

Miód pitny czwórniak

Miód pitny trójniak

Miód pitny półtorak

Malinoweczka

Grzaniec Marcina z Urzędowa

Nalewka poziomkowa leśna z Kraśnika

Naleweczka gruszkówka z Kraśnika

Nektar świętego Eugeniusza — miód ziołowy

Witaminy Eremity — syrop z czarnego bzu

Żurawinówka momocka

Janowska nalewka miodowa

* Wykaz zawiera produkty tradycyjne, które zostały wpisane
na listę produktów tradycyjnych do dnia 28 lutego 2009 r.

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Kapusta kwaszona nadnotecka

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Bochen chleba starowiejskiego
Paska bukowińska (pascha, chleb bukowiński)
Strudel (strucla)

Miody

Miód wielokwiatowy łąkowy z Doliny Noteci

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Wino gronowe
Piwo wschowskie

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Jagnięcina ze świniarki
Gęś owsiana z Bogusławic
Paszтетowa z Nadolnej w pętkach
Kiełbasa nadolska tradycyjnie wędzona

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Chrzan znad Środkowej Warty, w laskach
Ogórki kwaszone po łowicku
Ogórki konserwowe po łowicku
Powidła śliwkowe łowickie
Ćwikła z chrzanem po łowicku
Ogórek kwaszony spod Wielunia
Chrzan nadwarciański po staropolsku
Szczaw konserwowy po łowicku
Przecier ogórkowy po łowicku
Kompot wiśniowy po łowicku
Nagawskie jabłka pieczone z sokiem

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Chleb łączycycki żytni razowy pełnoziarnisty
Chleb wiejski łączycycki
Chleb wiejski na zakwasie z pieca ceglanego z Białej
Chleb żytni razowy pełnoziarnisty z Białej
Piernik z marchwi
Piernikowa chatka znad rzeki Mrogi
Chleb staropolski z doliny Mrogi
Chleb dmosiński na tradycyjnym zakwasie
Chleb żytni świąteczny
Chleb gryczany
Chleb razowy z Doliny Mrogi z ziarnami zbóż

Oleje i tłuszcze (masło, margaryna itp.)

Masło nagawskie

Miody

Miody z doliny rzeki Mrogi

Gotowe dania i potrawy

Zalewajka z zasmażką
Obrowska zupa chrzanowa
Kapusta z grochem
Gołąbki z Osin
Kaplonek (wodzianka) z Gałkowa

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Piwo łaskie
Nalewka owocowa z Nagawek

WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE

Sery i inne produkty mleczne

Oscypek
Żentyca
Bryndza podhalańska
Redykołka
Bundz/Bunc
Ser gazdowski — gołka (pucok, kara)
Lody nowotarskie

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Kiełbasa lisiecka
Tuszka gęsi zatorskiej
Jagnięcina podhalańska

Produkty rybołówstwa, w tym ryby

Karp zatorski

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Jabłka łąckie
Jabłko z Raciechowic
Suska sechlońska
Łukowicka śliwka suszona
Nasiona fasoli „Piękny Jaś” z doliny Dunajca
Charsznicka kapusta kwaszona

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Precelek krakowski
Chleb prądnicki
Jodłownicki kołacz z serem
Obwarzanek krakowski
Chleb jurajski
Ciasteczka wyśmienite
Chleb żarnowy z Łomnej
Bajgiel z Kazimierza

Miody

Małopolski miód spadziowy
Sądecki miód spadziowy

Gotowe dania i potrawy

Barszcz czerwony krakowski
Żurek po krakowsku

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Śliwowica łącka
Śliwowica wyborna

Inne produkty

Sól wielicka
Balsam kapucyński

WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Kiełbasa nadbużańska jałowcowa sucha
Kiełbasa ojcowca z Sobień Jezior
Paszтет z Sobień Jezior
Połudwiczki wędzone podsuszane
Połudwica kurpiowska

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Jabłka grójeckie

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Baba z chleba żytniego
Pańska skórka

Miody

Miód kurpiowski

Gotowe dania i potrawy

Kapusta z olejem lnianym i grzybami

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Miodowe piwo mazowieckie

Piwo z Ciechanowa

WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

Sery i inne produkty mleczne

Ser domowy smażony z kminkiem, z czosnkiem, bez przypraw

Domowy ser parzony z kminkiem

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Opolska rolada wołowa

Zymłoki z Górek/bułczanka z Górek

Leberwurst grubo mielony z Górek/pasztetowa z Górek
Salceson ozorkowy z Górek/presswurst ozorkowy z Górek

Salceson biały z Górek/presswurst biały z Górek

Leberwurst drobno mielony z Górek/wątrobianka z Górek

Krupnioki z Górek

Żymłok opolski biały

Produkty rybołówstwa, w tym ryby

Harynki w cebulowej zolzie

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Jabłka odmiany Grafsztynek prawdziwy

Stara odmiana jabłoni Książę Albrecht Pruski

Jabłka odmiany Wealthy

Jabłka odmiany Berlepsch

Stara odmiana jabłoni Königin

Modro kapusta (tj. kapusta czerwona)

Kapusta kiszona z Bobrowy

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Jeż — ciasto tortowe z masą kremową z czarnej porzeczki

Chałwy sezamowe

Chleb gogoliński

Śliszki — potrawa wigilijna

Kołocz śląski

Kretowina — ciasto biszkoptowe o smaku czekoladowym

Buchty śląskie, czyli kluski drożdżowe gotowane na parze

Opolskie ciasteczka ze skwarek (szpyrek)

Miody

Miody Popielowskie z Borów Stobrawskich

Gotowe dania i potrawy

Gołąbki z kaszy gryczanej i ziemniaków

Kartoffelsalat

Pieróg postny ze Starych Kolni

Placki kartoflane z blachy

Mołcka — potrawa wigilijna

Kluski śląskie (tzw. biołe kluski)

Wodzionka

Ścierka opolska

Germuszka (zwana też warmuszką, biermuszką)

Śląskie niebo

Śląski żur na maślance

Siemieniotka

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Nalewka orzechowa

Piwo miodowe

Inne produkty

Tej zielony

Kroszonka opolska

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Sery i inne produkty mleczne

Ser kozi „wołoski” biały lub wędzony

Gomółki

Bryndza kozia

Ser kozi podkarpacki biały i wędzony

Ser żółty smażony podkarpacki

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Przysmak zapiekany markowski

Kiełbasa markowska

Kiełbasa swojska krajana

Pasztet zapiekany

Szynka wiejska markowska

Kiełbasa glogowska

Kiszka kaszana regionalna dukielska

Salceson dukielski

Kiszka pasztetowa dukielska

Szynka biesiadna pilzneńska

Szynka swojska pilzneńska

Kaszanka wiejska pilzneńska

Salceson wiejski pilzneński

Kiełbasa swojska pilzneńska

Golonka podkarpacka z Pilzna

Kiełbasa sucha pieczona z Górna

Wiejska pieczona z Górna

Kiełbasianka z Górna

Golonka w słoju z Górna

Udziec wieprzowy pieczony z kością

Szynka tradycyjna z Górna

Studzienina z Górna

Boczek pieczony z Górna

Schab tradycyjny z Górna

Salceson swojski radomyski

Kiełbasa wiejska dulcza

Boczek wędzony radomyski

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Powidła krzeszowskie

Róża ucierana podkarpacka

Dereń kiszony podkarpacki

Powidło galicyjskie z kotła

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Staropolski chleb sanacyjny, pieczony na drewnie i liściach kapusty

Chleb flisacki dawniej zwany chrupackim

Krupiak

Chleb chwałowski

Proziaki

Rzeszowski kołacz weselny

Kruszonka lasowiacka

Chrupaczki

Chleb razowy łańcucki na liściu kapusty

Makowiec sędziszowski

Sędziszowskie ciasto z jagodami

Serowiec sędziszowski

Chleb sędziszowski żytni

Futomski bulwiok

Tort chlebowy z Korniaktowa

Amoniaczki korniaktowskie

Miody

Podkarpacki miód spadziowy
Miód lubaczowski
Miód z Korzenicy wielokwiatowy i nektarowo-spadziowy

Gotowe dania i potrawy

Kacapoły lub kręgle
Kapusta z kaszą jęczmienną po Lasowiaku
Panepuchy
Pierogi z kapustą i grzybami pilzneńskie
Pierogi z mięsem pilzneńskie
Pierogi ruskie pilzneńskie
Gołąbki pilzneńskie
Pierogi pilzneńskie z borówkami
Kapusta ziemniaczana
Żur rzeszowski
Razowe pierogi z Wiercan

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Kruszon
Górecki kompot z suszu
Orzechówka krzeszowska
Lasowiacka nalewka z pigwy
Lasowiacka nalewka żurawinowa
Soki z owoców tłoczone na zimno z Ziemi Łańcuckiej

WOJEWÓDZTWO PODLASKIE

Sery i inne produkty mleczne

Ser koryciński „swojski”
Ser gouda
Ser podlaski
Ser podpuszczkowy dojrzewający Wizajny
Sery białe deserowe litewskie
Ser narwiański
Ser suszony podlaski
Ser typu szwajcarskiego z Wizajny

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Kumpia wieprzowa „z komina”
Kindziuk z Puńska
Kumpiak podlaski

Produkty rybołówstwa, w tym ryby

Sejneński szczupak faserowany

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Kruszewski ogórek herbowy
Ogórki kwaszone narwiańskie
Kruszewska kapusta kiszona
Nadbużańska kawa żółdziówka

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Chleb staropolski
Pieczywo obrzędowe weselne — „korowaj lipski”
i gąski weselne
Chleb pytlowy wolski na zakwasie
Chleb żytni wolski
Sękacz sejneński
Chleb domowy na kalmusie z Puńska
Mrowisko

Oleje i tłuszcze(masło, margaryna itp.)

Masło tradycyjne z Filipowa

Miody

Lipiec białowieski
Mód wielokwiat z Sejneńszczyzny

Gotowe dania i potrawy

Pierekaczewnik
Babka ziemniaczana

Kiszka ziemniaczana

Kartacze

Kołoduny litewskie

Soczewiaki sejneńskie

Chołodziec litewski (chłodnik)

Kartacze sejneńskie/cepeliny

Bliny po litewsku

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Śliwowica (mirabelka)

Miód kwarciany (dębniak)

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

Sery i inne produkty mleczne

Miód z maślanki

Ser pleśniowy camembert „Słupski Chłopczyk”

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Okrasa z gęsiny/obłona

Kaczka po pomorsku

Udziec barani z owcy pomorskiej z czosnkiem

Kurczak wędzony po kociewsku

Potrąwka z kury po kociewsku

Szynka w cieście

Produkty rybołówstwa, w tym ryby

„Hylyng” opiekany z cebulą — śledź po kaszubsku

Węgorz wędzony po kaszubsku

Śledź pomorski solony z beczi w zalewie
słodko-kwaśnej

Wątroba miętusa lub dorsza po kaszubsku

Ikra smażona z Kaszub

Surowy łosoś bałtycki solony

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Konfitura lecznicza z żurawiny po mermecku

Mermecka przystawka z żurawiny do mięs

Powidła śliwkowe z Doliny Dolnej Wisły

Kociewska bania/Dynia po królewsku

Truskawka kaszubska lub kaszëbskô malëna

Pikle kociewskie

Borówka z gruszką po Pomorsku

Żurawina z jabłkiem i chrzanem

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Młodzowy kuch z kruszonką

Chleb słowiński

Fefernuski kociewskie

Grochowinki kociewskie (chruściki, faworki)

Kaszubski sernik z ziemniakami

Kaszubski chleb żytni na ziemniakach

Marcepanowe serduszka z Piekła

Rogalik z wiśniami

Wianek debrzeński

Piernik z kamionki

Wiejska kociewska drożdżówka kiszona

Kociewski chleb wiejski na serwatce

Ruchanki

Szpajza, cytronszpajza — deser jajeczny, krem jajeczny

Mleko gdańskie

Pùrcle kaszubskie (pączki)

Oleje i tłuszcze (masło, margaryna itp.)

Olej rzepakowy tłoczony na zimno

Masło kociewskie

Miody

Miód kaszubski

Miód pszczołkowski

Gotowe dania i potrawy

Zupa z żółtej brukwi/Zupa z żółtych wręków
Kiszka kaszubska/Ciszka kaszubska
Buraczki pruskie „Preussische Rote Bete”
Mermecka galareta z żurawiny
Czernina kaszubska/Czôrnina
Mus truskawkowy „Kremowe malene”
Rosół pomorski
Szandar kociewski
Pulki kaszubskie
Kaszubska zupa brzydowa
Kaszubska jajecznica na węgorku/Prażnica
Plince kaszubskie
Zylc — galareta z nówek
Polewka kaszubska
Polewka grzybowa po kaszubsku
Kaszubska polewka z kminkiem
Pieróg z gomółką z Kociewia
Polewka z ryb po kaszubsku
Zupa kaszubska
Szadolce i kulanki kaszubskie
Kaszubskie kluski ziemniaczane
Pierogi z kaszą gryczaną
Pyzy borowiackie
Kociewska polewka owocowo-grzybowa
Kociewska zapiekanka z grzybów
Kociewskie kluski ziemniaczane
Drobne mięso — drobne mięso, potrawka z podrobów
Gólce/nadzy kłosczy (kluski ziemniaczane)
Kaszubskie kluski ziemniaczane łyżką kładzione
Pomorskie borowiki suszone w śmietanie
Sztuka mięsa z Gdańska w cieście francuskim
Borowiacka polewka z maślanki
Zupa zagraj (dziadowska zupa)
Żuchel (blacharz, sztydrych, kartofla)
Stupka — sos śledziowy na zaklepcie

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Nalewka onisiówka
Żurawinówka po mermecku
Sok leczniczy z żurawiny po mermecku
Syrup leczniczy z żurawiny po mermecku
Lecznicza nalewka jarzębinowa/jarzębiak
Jagodzica po kociewsku
Kociewska herbata z lipy i bzu czarnego z miodem lipowym
Sok z kwiatu czarnego bzu
Kaszubski miód pitny
Nebrowianka — nalewka śliwkowa
Kaszubska nalewka bursztynowa
Wódka gdańska

Inne produkty

Syrup z mniszka lekarskiego
Kociewski borowik szlachetny w zalewie octowej

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

Sery i inne produkty mleczne

Ser klagany
Ser wołoski wędzony
Oscypek (oszcypek)
Bryndza żywiecka
Bundz/gradka
Żętyca
Bryndza wołoska wędzona
Ser domowy — zależok

Ser gazdowski — gołka

Redykołka
Śląska kiszka

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Krupniok śląski
Żymlok śląski/zemlok/zemlouk/bułczanka
Siewierska gęś pieczona
Siewierska kaczka pieczona
Żołądki z gęsi po siewiersku
Nec/necówka — połędwica w otrzewnej
Szynka wieprzowa parzona Porębska
Jagnięcina beskidzka
Kaszanka pieczona szczekocińska
Cieszyńska kita wędzona

Produkty rybołówstwa, w tym ryby

Złotopotocki pstrąg z rusztu
Złotopotocki karp smażony

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Bób/bober
Borówka/brusznica siewierska
Śląskie pieczki
Dyń w winie po cieszyńsku
Cieszyńskie pieczoki

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Zozworki/Imbirki
Chleb „Herbski”
Murzin wielkanocny
Ciastka ze szpyrek
Buchciki/buchciczki
Kołocz weselny cieszyński
Krepliki/kreple
Kołocz weselny śląski
Szpajza cytrynowa (krem cytrynowy)
Koszyki/koszyczki
Dołki — racuchy drożdżowe
Śląski piernik tradycyjny
Drobne ciasteczka cieszyńskie
Chleb zwykły sławkowski
Brutfaniok/krupiczniok
Chleb cebulowy z Tarnowskich Gór
Żareckie obwarzanki odpustowe
Chleb tatarczuch
Cieszyński szodon z wina
Strudel jabłkowy z Podbeskidzia

Oleje i tłuszcze (masło, margaryna itp.)

Smalec gęsi z Siewierza

Miody

Miód z nektaru kwiatów jurajskich
Miód rzepakowy Ziemi Cieszyńskiej
Miód lipowo-spadziowy Ziemi Cieszyńskiej

Gotowe dania i potrawy

Ciulim lelowski
Porębskie prażonki
Placki z blachy ze szpyrkami lub z wyrzokami
Kluski białe śląskie
Bachor
Poleśniki (poliźniki)
Garus/garusek/kwaśne
Żebrocza
Szałot śląski (sałatka śledziowa)
Siemieniatka/siemieniotka/konopiotka
Żur śląski
Zacierka zagłębiowska
Prażuchy

Moczka/bryja
Makówki/makielki
Kwaśnica
Modro kapusta — sałatka z czerwonej kapusty
Rolada wołowa śląska
Żur z tłuczonymi kartoflami (ziemniakami)
Kubuś/kubisz
Wodzionka/wodzianka
Kapusta z grochem po częstochowsku
Czernina/czarnina/Szwarc
Polewka na maślanie z ziemniakami
Śląska parzybroda/parzy-broda
Żurek siewierski
Wątróbki gęsie po siewiersku
Schab sztygarski
Babraczka cieszyńska
Hekele/hekerle górnośląskie
Karminadle/karbinadle/kardinadle
Wajecznicza/smażynica, czyli jajecznicza po cieszyńsku
Cieszyńska kiszona kapusta z zaprażką
Jaskółcze gniazda
Rosół z nudlami (rosół z makaronem)
Bigos śląski
Jurajski żur na grzybach
Flaki po cieszyńsku (Pajszle)
Cieszyńska fasola/fazole/becok na sypko
Rosół z gołębi (gołąbki w rosole) po śląsku
Cieszyńskie sosy (moczki): krzónowy, grzybowy, cebulowy

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Warzonka
Miodula/miodunka/miodunka
Tatarczówka
Cieszyńska herbata z zieleń
Cieszyńska herbata przeciw kaszlowi

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Dzienie rakowskie

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Wiśnia sokowa nadwiślanka
Ser jabłeczny
Konfitury z jarzębiny
Kasza jaglana gierczycka
Fasola korczyńska
Truskawka buska faworytka
Czerkieska mąka orkiszowa

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Placek spod kamienia
Chleb bodzentyński
Piernik z żytniej mąki
Chleb wiejski konecki

Oleje i tłuszcze (masło, margaryna itp.)

Pińczowski olej z Inicy

Miody

Fałkowski miód wielokwiatowy
Świętokrzyski miód spadziowy

Gotowe dania i potrawy

Zalewajka świętokrzyska
Kugiel z Czermna
Prazoki

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Kwas burakowy po wzdolsku

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Sery i inne produkty mleczne

Ser salami mazurski
Ser welski
Mleko zsiadłe

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Mazurski boczek wędzony
Mazurska słonina wędzona
Mazurska szynka wędzona
Mazurska polędwica wędzona
Mazurska kielbasa wędzona
Mazurska karkówka wędzona
Szynka z mazurskiej masarni
Kielbasa wiejska pieczona z mazurskiej masarni
Kielbasa jałowcowa z mazurskiej masarni
Boczek wędzony z mazurskiej masarni
Baleron wędzony z mazurskiej masarni
Polędwica wędzona z mazurskiej masarni

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Syrop buraczany

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Sękacz mazurski

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Niedźwiedziówka mazurska nalewka

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Sery i inne produkty mleczne

Ser smażony
Serek twarogowy kozi witoldziński
Gzik wielkopolski
Ser liliput wielkopolski

Mięso świeże oraz produkty mięsne

Wielkopolska wieprzowina złotnicka
Kielbasa jałowcowa rakiemnicka
Wędzonka ostrzeszowska
Udziec wieprzowy ostrzeszowski
Kielbasa wiejska ostrzeszowska
Kielbasa nowotomska
Półgęski wędzone
Kielbasa wiejska kruszewska
Wątrobianka wiejska kruszewska
Salceson wiejski kruszewski
Udziec pieczony ze świni złotnickiej białej
Jagnięcina z owcy rasy wielkopolskiej
Kielbasa biała parzona wielkopolska
Wędzonka krotoszyńska
Kielbasa polska wędzona
Szynka tylna gotowana sznurowana
Kielbaski rawickie
Leberka wielkopolska
Bułczanka grodziska
Kaszanka rychtańska
Salceson ozorowy grodziski
Paszтетowa grodziska

Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce (przetworzone i nie)

Ogórek kiszony „osiecki”
Susz wigilijny wielkopolski
Marynata z korbola
Wielkopolskie kompoty
Szabel w zalewie

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Andruty kaliskie

Chleb żytni wielkopolski

Poznański pumpernikel Adama

Chleb z Komorowa

Oleje i tłuszcze (masło, margaryna itp.)

Olej rydzowy

Masło wielkopolskie

Olej rzepakowy wielkopolski

Olej z pestek dyni wielkopolski

Miody

Miód witosławski

Gotowe dania i potrawy

Pierogi z Wargowa

Szare kluski

Kaczka pieczona po wielkopolsku

Zrazy zawijane po wielkopolsku

Czernina (czarnina, czarna zalewajka

Golonka po wielkopolsku

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Miodówka witosławska

Piwo noteckie

Domowe soki tłoczone na zimno ze świeżych owoców
ziemi kaliskiej

Wino z czarnej porzeczki (black currant wine)

Piwo czarne

Wielkopolskie jabłkowe soki tłoczone na zimno
z dodatkami innych owoców

Napój z hyćki (hyczki) — kwiatu czarnego bzu

Inne produkty

Borowik wielkopolski

Wielkopolskie grzyby solone

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

**Orzechy, nasiona, zboża, warzywa i owoce
(przetworzone i nie)**

Ogórek kołobrzeski

Kapusta kiszona z beczki

Jeziorowy ogórek kiszony

Wyroby piekarnicze i cukiernicze

Chleb razowy koprzywieński

Miody

Miód drahimski

Napoje (alkoholowe i bezalkoholowe)

Wino ze śliwek

Nalewka ze śliwek z Dębiny

Miód pitny trójniak